

Dokument nr 31/VIII
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Stanowisko Prezydium KRASP
z 7 października 2022 r. w sprawie sytuacji ekonomicznej polskich uczelni**

W reakcji na gwałtownie pogarszającą się sytuację ekonomiczną polskich szkół wyższych Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich występuje z dramatycznym apelem do Władz Rzeczypospolitej Polskiej o jak najszybsze podjęcie zdecydowanych działań, które pozwolą uchronić jednostki krajowego systemu szkolnictwa wyższego i nauki przed zagrażającym im kryzysem finansowym i kadrowym.

Członkowie Prezydium KRASP czują się w obowiązku podkreślić, że rosnąca w szybkim tempie inflacja oraz skokowy wzrost kosztów działalności polskich uczelni, związany m.in. z drastycznymi podwyżkami cen energii elektrycznej, sięgającymi niejednokrotnie kilkuset procent, przy kilkuprocentowym wzroście wartości subwencji będzie musiał nieuchronnie zachwiać sytuacją finansową podmiotów polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki, narażając je nie tylko na utratę płynności finansowej, lecz także zmuszając je do radykalnego ograniczenia działalności i inwestowania w rozwój infrastruktury badawczej. Wszystkie konsekwencje tych zjawisk są trudne do przewidzenia; mogą się również okazać potencjalnie nieodwracalne.

W obecnej sytuacji trzeba również zaznaczyć, że zapisany w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zakaz podnoszenia opłat za studia w trakcie cyklu kształcenia, w kontekście najwyższej od 25 lat inflacji, stwarza dodatkowe zagrożenie dla stabilności ekonomicznej funkcjonowania uczelni, w tym zwłaszcza uczelni niepublicznych. Jednocześnie w pełni rozumiemy problemy finansowe studentów szkół wyższych, którzy borykają się ze wzrostem kosztów studiowania i utrzymania, szczególnie w dużych ośrodkach akademickich. Szczególnych rozwiązań wymaga zatem również system pomocy materialnej dla studentów.

Utrzymanie wzrostu wysokości subwencji na dotychczasowym poziomie już w przyszłym roku doprowadzi do nieuniknionego pogłębienia trudnej sytuacji finansowej podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, przyczyniając się zarazem do dalszego dramatycznego zwiększania się dystansu płacowego pomiędzy wynagrodzeniami obowiązującymi w szkolnictwie wyższym i nauce oraz w pozostałych sektorach gospodarki i utraty najcenniejszych pracowników uczelni.

Decyzja o przyznaniu polskim uczelniom dodatkowych środków finansowych w celu podwyższenia wynagrodzeń brutto pracowników o 4,4% jawi się jako rażąco nieadekwatna w stosunku do bieżącego wskaźnika inflacji, wynoszącego 17,2%, jak również do postulatów zgłaszanych od dawna przez przedstawicieli polskiego środowiska akademickiego i naukowego.

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Ostatnie regulacje w zakresie minimalnych miesięcznych wynagrodzeń zasadniczych przysługujących profesorom uczelni publicznych, w odniesieniu do których ustalane są zarówno pensje pozostałych pracowników, jak i stypendia przyznawane uczestnikom szkół doktorskich, miały miejsce w 2018 r. Jest to niewątpliwie jedna z przyczyn, dla których krajowe uczelnie tracą od jakiegoś czasu doświadczonych i wysoko wykwalifikowanych pracowników. Zapowiedziany na 2023 r. wzrost płacy minimalnej w sytuacji braku środków na zwiększenie wynagrodzeń w jednostkach szkolnictwa wyższego i nauki – może to zjawisko wyłącznie pogłębić i przyspieszyć.

Mamy świadomość powagi i złożoności aktualnej sytuacji ekonomicznej i gospodarczej, w której znalazł się nasz kraj, w tym cały jego system szkolnictwa wyższego i nauki. Zdajemy sobie sprawę z konieczności działań oszczędnościowych. W zaistniałych warunkach absolutnie niezbędne jest jednak zastosowanie systemowych, skoordynowanych działań osłonowych i pomocowych dla szkolnictwa wyższego, podjętych przez Władze centralne w imię troski o kształcenie naszych przyszłych elit.

W imieniu Prezydium KRASP

Przewodniczący KRASP
prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

tel.: 22 55 20 352

biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

Rektor Politechniki Śląskiej

president@krasp.org.pl